

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง ประกอบด้วย การอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean of Squares)
F	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (degree of freedom)
Sig.	แทน	ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล

และผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F - test* (One - way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และพรรณาคความ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา

(n = 210)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
20 - 30 ปี	25	11.90
31 - 40 ปี	48	22.90
41 - 50 ปี	76	36.20
51 ปีขึ้นไป	61	29.00
รวม	210	100.00
2. อาชีพ		
เกษตรกร	26	12.40
ค้าขาย	60	28.60
รับจ้าง	72	34.30
รับราชการ	36	17.10
รัฐวิสาหกิจ	16	7.60
รวม	210	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	48	22.90
มัธยมศึกษา	78	37.10
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	37	17.60
ปริญญาตรีขึ้นไป	47	22.40
รวม	210	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 76 คน (ร้อยละ 36.20) รองลงมา คือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน (ร้อยละ 29.00) อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 22.90) และ อายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 11.90) ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพ ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 72 คน (ร้อยละ 34.30) รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย จำนวน 60 คน

(ร้อยละ 28.60) อาชีพรับราชการ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 17.10) อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 26 คน (ร้อยละ 12.40) และอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 7.60) ตามลำดับ และ จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 78 คน (ร้อยละ 37.10) รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 48 คน (ร้อยละ 22.90) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 47 คน (ร้อยละ 22.40) และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 37 คน (ร้อยละ 17.60) ตามลำดับ

3.2 วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง มหาสารคามอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน

3.2.1 ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
โดยรวมและจำแนกรายด้าน

ตารางที่ 9 แสดงผลระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการชุมชน โดยรวมและจำแนกรายด้าน

(n = 210)

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.34	0.87	ปานกลาง
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.35	0.88	ปานกลาง
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.22	0.99	ปานกลาง
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.40	0.96	ปานกลาง
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.33	0.89	ปานกลาง
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.43	0.83	มาก
รวม	3.34	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านหลักนิติธรรม	ร้อยละของระดับการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
ทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ	8.10	30.50	40.50	15.70	5.20	3.20	0.97	ปานกลาง
รวม	8.02	35.40	42.08	12.05	2.47	3.34	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการตราเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.50$) และเทศบาลมีการตราเทศบัญญัติโดยคำนึงถึงความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.45$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ เรียงจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติอย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.37$) เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติ ($\bar{X} = 3.33$) เทศบาลมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติโดยไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.22$) และเทศบาลมีการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.20$)

2) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักคุณธรรม

ตารางที่ 11 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด
 มหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักคุณธรรม
 โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 210)

ด้านหลักคุณธรรม	ร้อยละของการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างเสมอภาค	9.00	40.50	38.10	10.50	1.90	3.44	0.86	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างมีคุณธรรม	6.20	35.70	44.80	11.40	1.90	3.33	0.83	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	7.60	34.80	46.20	8.60	2.90	3.36	0.85	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ	11.00	35.20	41.00	10.00	2.90	3.41	0.91	มาก
5. เทศบาลมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชน	7.10	37.10	33.30	18.10	4.30	3.25	0.97	ปานกลาง
รวม	8.18	36.66	40.68	11.72	2.78	3.35	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างเสมอภาค ($\bar{X} = 3.44$) และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เต็มใจให้บริการ ($\bar{X} = 3.41$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.36$) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 3.33$) และเทศบาลมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.25$)

3) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคามอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนด้านหลักความโปร่งใส

ตารางที่ 12 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด
มหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความโปร่งใส
โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 210)

ด้านหลักความโปร่งใส	ร้อยละของระดับการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เทศบาลมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงอย่างสะดวก	14.80	31.00	37.60	14.80	1.90	3.42	0.97	มาก
2. เทศบาลมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ	13.30	31.00	36.70	17.10	1.90	3.37	0.98	ปานกลาง
3. เทศบาลจัดให้มีกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ขอรับบริการ	8.60	31.40	37.10	17.10	5.70	3.20	1.01	ปานกลาง
4. เทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อและจัดจ้างให้ประชาชนทราบ	7.60	24.30	40.50	21.40	6.20	3.06	1.00	ปานกลาง
5. เทศบาลมีการเปิดเผยเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้ประชาชนทราบ	8.60	22.40	43.80	21.00	4.30	3.10	0.97	ปานกลาง
6. เทศบาลได้จัดทำแผนผัง/ขั้นตอน/ระยะเวลาแล้วเสร็จ และกำหนดผู้รับผิดชอบ ปัดประกาศให้ทราบ	11.00	24.80	40.00	21.00	3.30	3.19	0.99	ปานกลาง
รวม	10.65	27.48	39.28	18.73	3.88	3.22	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ เทศบาลมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน

เข้าดูได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.42$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบบเสียงไร้สายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.37$) เทศบาลจัดให้มีกล่องหรือตู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ขอรับบริการ ($\bar{X} = 3.20$) เทศบาลได้จัดทำแผนผัง/ขั้นตอน/ระยะเวลาแล้วเสร็จ และกำหนดผู้รับผิดชอบปิดประกาศให้ทราบ ($\bar{X} = 3.19$) เทศบาลมีการเปิดเผยเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.10$) และเทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อและจัดจ้างให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.06$)

4) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง

มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 13 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยจำแนกเป็นรายข้อ

(n = 210)

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ร้อยละของการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดซื้อและจัดจ้าง	12.90	40.50	30.50	12.90	3.30	3.47	0.98	มาก
2. เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล	12.90	44.30	31.90	7.60	3.30	3.56	0.92	มาก
3. เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล	12.40	36.20	35.70	12.40	3.30	3.42	0.97	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ร้อยละของการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. เทศบาล ได้นำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล	7.10	31.40	39.50	17.60	4.30	3.20	0.95	ปานกลาง
5. เทศบาลมีการจัดทำประชาคม เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล	11.90	33.80	36.20	13.80	4.30	3.35	1.00	ปานกลาง
รวม	11.44	37.24	34.76	12.86	3.70	3.40	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.56$) เทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการจัดซื้อและจัดจ้าง ($\bar{X} = 3.47$) และเทศบาลมีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.42$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการจัดทำประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.35$) และเทศบาลได้นำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.20$)

5) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความรับผิดชอบ

ตารางที่ 14 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมชาติของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตาม
 ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยจำแนกเป็น
 รายข้อ

(n = 210)

ด้านหลักความรับผิดชอบ	ร้อยละของการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เทศบาล ได้ตั้งงบประมาณเพื่อ ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาเทศบาลอย่างครบถ้วน	11.90	34.30	45.20	8.10	0.50	3.49	0.82	มาก
2. เทศบาลมีระบบการรับ ข้อร้องทุกข์ ร้องเรียน จาก ประชาชน	9.50	31.40	38.10	18.60	2.40	3.27	0.95	ปานกลาง
3. เทศบาลมีการดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนอย่างรวดเร็ว	12.40	28.60	44.30	11.40	3.30	3.35	0.95	ปานกลาง
4. คณะผู้บริหารท้องถิ่นมีการติดตาม การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง	7.10	31.40	42.90	16.20	2.40	3.25	0.89	ปานกลาง
5. เทศบาลมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อ ประสานงานกับชุมชนไว้อย่าง ชัดเจน	6.70	33.30	46.20	11.40	2.40	3.30	0.84	ปานกลาง
รวม	9.52	31.80	43.34	13.14	2.20	3.33	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมชาติของเทศบาลเมือง
 มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) และเมื่อจำแนกเป็น
 รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ เทศบาลได้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่
 กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 3.49$) และอยู่ในระดับปานกลาง
 จำนวน 4 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เทศบาลมีการดำเนินการแก้ไขปัญหา
 ความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.35$) เทศบาลมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่

เพื่อประสานงานกับชุมชนไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.30$) เทศบาลมีระบบการรับข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนจากประชาชน ($\bar{X} = 3.27$) และคณะผู้บริหารท้องถิ่นมีการติดตามการแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.25$)

6) ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง มหาสารคามอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความคุ้มค่า

ตารางที่ 15 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความคุ้มค่า โดยจำแนกเป็น รายข้อ

(n = 210)

ด้านหลักความคุ้มค่า	ร้อยละของการดำเนินงาน					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ขั้นตอนการให้บริการประชาชน ไม่ซับซ้อน	5.70	41.00	45.20	7.60	0.50	3.44	0.73	มาก
2. จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เหมาะสมกับปริมาณงาน	11.40	41.90	37.10	9.00	0.50	3.55	0.83	มาก
3. เทศบาลมีการใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า	9.00	34.80	47.10	7.60	1.40	3.42	0.81	มาก
4. การวางแผนพัฒนาเทศบาล สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน	8.10	36.20	43.80	10.00	1.90	3.39	0.84	ปานกลาง
5. เทศบาลมีการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล	10.00	37.60	36.20	12.40	3.80	3.38	0.95	ปานกลาง
รวม	8.84	38.30	41.88	9.32	1.62	3.43	0.83	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงาน ($\bar{X} = 3.55$) ขั้นตอนการให้บริการประชาชนไม่ซับซ้อน ($\bar{X} = 3.44$) และเทศบาลมีการใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.42$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การวางแผนพัฒนาเทศบาลสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ($\bar{X} = 3.39$) และเทศบาลมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 3.38$)

3.3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

3.3.1 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอายุ ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอายุ โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.62	3	.54	1.47	.22
ภายในกลุ่ม	75.76	206	.36		
รวม	77.38	209			

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ
ชุมชน จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

(n = 210)

การดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาล เมืองมหาสารคาม	อายุ								F	Sig.
	20 – 30 ปี (n=25)		31 – 40 ปี (n=48)		41 – 50 ปี (n=76)		51 ปีขึ้นไป (n=61)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.31	0.82	3.17	0.87	3.32	0.90	3.51	0.81	2.48	.06
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.23	1.02	3.23	0.95	3.36	0.87	3.50	0.77	1.72	.16
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.42	1.12	3.03	0.97	3.20	0.93	3.30	0.99	1.61	.18
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.42	1.03	3.28	0.94	3.35	0.86	3.53	1.07	.90	.44
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.34	1.00	3.24	0.85	3.33	0.87	3.40	0.90	.44	.71
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.51	0.87	3.33	0.85	3.41	0.83	3.50	0.80	.76	.51
รวม	3.37	0.97	3.21	0.90	3.32	0.87	3.45	0.89	1.47	.22

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
ทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอาชีพ โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.90	4	.22	.60	.65
ภายในกลุ่ม	76.48	205	.37		
รวม	77.38	209			

จากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพ
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการชุมชน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

(n = 210)

การดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของ เทศบาลเมืองมหาสารคาม	อาชีพ										F	Sig.
	เกษตรกร (n=26)		ค้าขาย (n= 60)		รับจ้าง (n=72)		รับราชการ (n=36)		รัฐวิสาหกิจ (n=16)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.42	0.93	3.38	0.83	3.29	0.85	3.40	0.91	3.13	0.87	.76	.55
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.39	0.98	3.40	0.82	3.26	0.88	3.51	0.86	3.17	0.99	1.24	.29
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.39	0.98	3.18	0.95	3.24	1.01	3.20	0.94	2.97	1.13	.69	.59
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.50	1.13	3.35	0.91	3.43	0.92	3.43	0.95	3.11	1.12	.67	.60
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.40	0.93	3.27	0.81	3.33	0.86	3.41	0.95	3.24	1.14	.33	.85
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.48	0.93	3.46	0.73	3.40	0.80	3.46	0.91	3.32	0.98	.23	.91
รวม	3.43	0.98	3.34	0.84	3.32	0.88	3.40	0.92	3.15	1.03	.60	.65

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพ
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง

มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.62	3	.54	1.47	.22
ภายในกลุ่ม	75.75	206	.36		
รวม	77.38	209			

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน
(n = 210)

การดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาล เมืองมหาสารคาม	ระดับการศึกษา								F	Sig.
	ประถม ศึกษา (n= 48)		มัธยม ศึกษา (n= 78)		อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า (n= 37)		ปริญญาตรี ขึ้นไป (n=47)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.41	0.88	3.40	0.89	3.37	0.79	3.15	0.86	1.78	.15
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.42	0.94	3.33	0.90	3.46	0.80	3.24	0.86	.91	.43
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.35	1.02	3.28	1.00	3.18	0.92	3.01	0.95	1.63	.18
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.44	1.01	3.43	0.95	3.40	0.93	3.28	0.96	.42	.73
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.33	0.90	3.40	0.87	3.44	0.80	3.12	0.95	1.92	.12
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.43	0.84	3.49	0.83	3.49	0.73	3.28	0.89	1.10	.34
รวม	3.39	0.93	3.38	0.90	3.39	0.82	3.18	0.91	1.47	.22

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษา
แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่
ระดับ .05

3.4 ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานตาม

หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมส่วนใหญ่
มีผู้ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

ตารางที่ 22 จำนวนข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมือง
มหาสารคามอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ
ชุมชน

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	จำนวน / ความถี่
1. หลักนิติธรรม	
1.1 ควรมีการเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติให้มากยิ่งขึ้น เช่น การปิดประกาศไว้ทุกชุมชน การจัดอบรมให้ทุกชุมชน	18
1.2 ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบัญญัติให้มากขึ้น	13
2. หลักคุณธรรม	
2.1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ อย่างเสมอภาค	19
2.2 ควรมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมให้มากยิ่งขึ้น	14
3. หลักความโปร่งใส	
3.1 ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อและจัดจ้างให้ประชาชนทราบ มากยิ่งขึ้น	23
3.2 ควรมีระบบการตรวจสอบจากประชาชนให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เช่น การมีกล่อง หรือตู้รับฟังความคิดเห็นติดไว้ที่ชุมชนทุกชุมชน	18
4. หลักการมีส่วนร่วม	
4.1 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดซื้อและจัดจ้างมากยิ่งขึ้น	19
4.2 ควรนำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชน และ โครงการที่ทำการประชาคม มาดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น	12
5. หลักความรับผิดชอบ	
5.1 ควรมีการจัดแบ่งหน้าที่และกำหนดเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบในการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	15
5.2 ควรแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่ประชาชนยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น	11

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	จำนวน / ความถี่
6. หลักความคุ้มค่า	
6.1 ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลและคุ้มค่าอยู่แล้ว ควรรักษาระดับการดำเนินงานไว้ และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป	23
6.2 ควรให้มีกระบวนการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เข้มงวดมากขึ้น	12

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY